

Обов'язковий блок	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС (на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») можуть бути визнані та перезараховані кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), обсягом не більше ніж 120 кредитів ЄКТС).
Освітня кваліфікація	Бакалавр статистики
Кваліфікація у дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 112 Статистика Спеціалізація — прикладна статистика Освітня програма – Статистика
Заклад вищої освіти (ЗВО)	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, факультет математики та інформатики, кафедра математичного і функціонального аналізу.
Рівень програми	НРК — 6 рівень, FQ-ENEA — перший цикл, EQF LLL — 6 рівень.
A	Мета (цілі) освітньої програми: Підготовка фахівців, здатних до побудови та аналізу математичних моделей стохастичних систем і явищ; прогнозування поведінки стохастичних систем; виявлення закономірностей у даних великого обсягу; застосування та розробки спеціалізованого статистичного комп'ютерного програмного забезпечення
B	Характеристика програми
Назва галузі знань та спеціальності	11 Математика та статистика. 112 Статистика.
Фокус програми	Акцент на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, володіти знаннями математичного, статистичного аналізу та моделювання для розв'язання спеціалізованих задач та практичних проблем дослідження процесів і систем стохастичної природи, вміння донести спеціалістам інших галузей результати досліджень.
Орієнтація програми	Освітньо-професійна.
Особливості програми	Об'єкт діяльності: використання та розроблення ймовірно-статистичних методів і алгоритмів аналізування стохастичних систем і явищ, використання математичних моделей явищ і процесів, що мають стохастичну природу, прогнозування поведінки стохастичних систем. Теоретичний зміст предметної області: Класична і сучасна теорія ймовірностей, математична статистика, теорія випадкових процесів та їхні прикладні області орієнтовані на дослідження, моделювання процесів і явищ, що мають стохастичну природу, обробка статистичної інформації, робота з великими масивами даних. Методи, методика та технології: Методології абстрактного мислення, аналізу та синтезу; методи наукових досліджень; методи теорії ймовірностей і математичної

	статистики та технології їхнього застосування в предметних областях; інформаційні, програмні та комунікаційні технології; методи роботи з даними великого обсягу з використанням прикладного статистичного програмного забезпечення <i>Інструменти та обладнання:</i> Комп'ютерні та мережеві програмовані пристрої.
С	Складові компетентностей випускника
	Загальні компетентності
	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1).
	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-2).
	Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК-3).
	Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово (ЗК-4).
	Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-5).
	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-6).
	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК-7).
	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-8).
	Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК-9).
	Здатність працювати в команді (ЗК-10).
	Здатність до професійного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами в інших галузях знань) (ЗК-11).
	Здатність працювати автономно (ЗК-12).
	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. (ЗК-13).
	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК-14).
	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК-15).
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності
	Здатність застосовувати у професійній діяльності знання та навички в галузях математичного аналізу, лінійної алгебри, геометрії, логіки, теорії функцій, диференціальних рівнянь (СК-1)
	Здатність застосовувати у професійній діяльності знання та навички в галузях теорії ймовірностей, математичної статистики, теорії випадкових процесів (СК-2).
	Здатність здійснювати логічні математичні міркування із чітким зазначенням припущень та висновків (СК-3).
	Здатність до математичного формулювання задач та вибору методів їх розв'язання (СК-4).
	Здатність до кількісно-статистичного мислення (СК-5).
	Здатність до ймовірнісного мислення, що передбачає сприйняття стохастичної природи явищ (СК-6).
	Здатність робити якісні висновки з кількісних даних (СК-7).
	Уміння працювати з інформаційними базами даних (СК-8).
	Здатність розробляти експериментальні та спостережувані дослідження та аналізувати дані цих досліджень (СК-9).
	Здатність проводити дослідження ймовірнісно-статистичних моделей та

	інтерпретувати одержані результати (СК-10).
	Здатність використання обчислювальної техніки, спеціалізованих мов програмування та програмних засобів для розв'язання задач і здобуття додаткової інформації (СК-11).
	Здатність застосовувати ймовірно-статистичні методи в міждисциплінарному контексті (СК-12).
	Здатність подавати статистичні процедури та результати їхнього застосування у формі, придатній для цільової аудиторії, до якої звертаються, як усно, так і письмово (СК-13)
	Здатність до аналізу основ і властивостей статистичних алгоритмів та розуміння переваг і обмежень тих чи інших підходів, у тому числі до оцінки їх обґрунтованості й ефективності (СК-14)
D	Результати навчання. Здобувач вищої освіти повинен:
	Здійснювати професійну письмову й усну комунікацію українською мовою та, принаймні, однією з іноземних мов (PH-1).
	Вміти працювати зі спеціальною літературою іноземною мовою (PH-2).
	Вміти використовувати правові та етичні норми поведінки в професійній діяльності (PH-3).
	Вміти пояснювати математичні концепції та статистичні методи мовою, зрозумілою для нефакхівців у галузі математики та статистики (PH-4).
	Володіти базовими знаннями та вміннями з фундаментальних розділів математики: математичного аналізу, алгебри, аналітичної геометрії, диференціальних рівнянь, у тому числі в частинних похідних (PH-5).
	Володіти знаннями та вміннями з ймовірнісних і статистичних розділів: побудова ймовірнісних просторів, обчислення ймовірностей подій та характеристик випадкових величин і векторів, граничні теореми, характеристики випадкових процесів, оцінювання характеристик сукупностей на основі спостережень, формулювання та перевірка статистичних гіпотез (PH-6).
	Вміти будувати математичні моделі стохастичних експериментів, працювати зі стандартними ймовірнісними розподілами: нормальним, рівномірним, експоненціальним, біноміальним, пуассоновим, геометричним тощо (PH-7).
	Вміти працювати з різними типами збіжності випадкових величин та розподілів, користуватися граничними законами теорії ймовірностей (PH-8).
	Вміти визначати числові та якісні характеристики випадкових подій, величин, елементів, процесів (PH-9).
	Вміти здійснювати статистичне точкове, інтервальне оцінювання параметрів розподілів випадкових величин і процесів, непараметричне оцінювання, тестувати статистичні гіпотези (PH-10).
	Вміти аналізувати та прогнозувати лінійні статистичні моделі та моделі регресії, оцінювати їхні параметри (PH-11).
	Вміти збирати та обробляти дані, застосовувати статистичні процедури для аналізу даних за допомогою обчислювальної техніки та програмних засобів (PH-12).
	Вміти моделювати реалізації випадкових величин і процесів та використовувати результати моделювання для верифікації й аналізування ефективності статистичних процедур (PH-13).
	Володіти сучасними інформаційними технологіями для створення презентацій, роботи з базами даних, пошуку інформації та обміну нею (PH-14).
	Володіти математичними та статистичними методами аналізу, прогнозування та оцінки параметрів математичних моделей, статистичними методами інтерпретації та обробки числових даних (PH-15).
	Вміти використовувати в практичній діяльності спеціалізоване статистичне програмне забезпечення (PH-16).

	Знати методи моделювання природничих та/або соціальних процесів (PH-17).		
	Вміти застосовувати ймовірно-статистичні моделі та методи для розв'язання прикладних проблем і задач (PH-18).		
	Вміти оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень (PH-19).		
	Вміти підтримувати та розвивати фізичне та моральне здоров'я, захищати особисте життя в умовах впливу негативних факторів зовнішнього середовища (PH-20).		
	Знати основні соціально-політичні, правові, економічні, історичні і філософські поняття та закономірності (PH-21)		
Е	Перелік навчальних дисциплін та їх анотації*		
	1. Цикл загальної підготовки	Кредити ЄКТС	Семестр
	1.1. Обов'язкові дисципліни		
O1	Українська мова (за проф. спрям.)	3	7
O2	Історія України	3	1
O3	Історія української культури	3	8
O4	Філософія	3	7
O5	Фізичне виховання		1-4
	1.2. Вибіркові дисципліни		
	1.2.1. Дисципліни за вибором ЗВО		
V1	Іноземна мова Англійська мова для початківців	6	1,2
	1.2.2. Дисципліни за вибором студента		
	Разом за розділом (п.1)	18	
	2. Цикл професійної підготовки		
	2.1. Обов'язкові дисципліни		
	2.1.1. Теоретична підготовка		
O6	Аналітична геометрія	9	1,2
O7	Математичний аналіз I	18	1,2
O8	Лінійна алгебра	6	1
O9	Диференціальні рівняння	9	3,4
O10	Математичний аналіз II	18	3,4
O11	Теорія міри та інтеграла Лебега	6	4
O12	Функціональний аналіз	9	5,6
O13	Теорія ймовірностей	15	3,4,5
O14	Математична статистика	12	5,6
O15	Теорія випадкових процесів	6	6
O16	Математика і статистика (атестація)	3	8
O17	Кваліфікаційна робота за спеціальністю	3	8
O18	Курсова робота	3	6,7
	2.1.2. Практична підготовка		
O19	Практикум з інформаційних технологій та офісних програм	6	1,7
O20	Практикум з LaTeX	3	2
O21	Практикум з програмування	3	3
O22	Практикум зі статистичного програмного забезпечення	6	7
O23	Навчальна (статистична) практика	3	6
O24	Виробнича практика	9	8
	Всього за п.2.1.	141	
	2.2. Вибіркові дисципліни		
	2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		
V2	Англійська мова математичних текстів	6	7,8
V3	Політологія	3	8

V4	Дискретна математика та комбінаторний аналіз	6	2
V5	Математичне програмне забезпечення	3	5
V6	Актуарна математика	6	8
V7	Фінансовий аналіз	6	2
2.2.2. Дисципліни за вибором студента			
V8	Теорія функцій комплексної змінної Комплексний аналіз	9	5
V9	Математична економіка Математичні основи економіки	6	4
V10	Алгебра і теорія чисел Вища алгебра	6	3
V11	Рівняння математичної фізики Диференціальні рівняння в частинних похідних	6	6
2.2.3. Дисципліни спеціалізації прикладна статистика			
V12	Бази даних та мова SQL	3	3
V13	Статистичне моделювання	3	6
V14	Регресійний аналіз та економетрія	3	6
V15	Багатовимірна статистика	3	7
V16	Вибіркові обстеження	6	7
V17	Соціально-економічна статистика	3	8
V18	Біостатистика	3	8
2.2.3. Дисципліни спеціалізації теорія ймовірностей			
V19	Дискретні ймовірнісні моделі	3	3
V20	Ланцюги Маркова	3	6
V21	Аналітичні методи теорії ймовірностей	3	6
V22	Марківські процеси	3	7
V23	Стохастичні диференціальні рівняння	6	7
V24	Дифузійні процеси	3	8
V25	Стохастичні фінансові моделі	3	8
Всього за п.2.2.		81	
Разом за розділом (п.2)		222	
Загальна кількість		240	
F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) та результатами навчання		
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1).		
G	Форми організації та технології навчання		
	<ul style="list-style-type: none"> – організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо; – технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо. 		
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання		
	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; – творчі завдання – проводиться з метою формувань вмінь і навичок у 		

	<p>студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення;</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійна робота - така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; – індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/заліку (з врахуванням суми накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> – систематично відвідувати аудиторні заняття; – вести записи змісту аудиторних занять; – приймати активну участь в роботі під час аудиторних занять; – виконувати контрольні завдання; – виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація - державний іспит зі спеціальності та захист бакалаврської роботи.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою - «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно з можливістю повторного складання», «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» і вербальною - «зараховано», «не зараховано з можливістю повторного складання» та «не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни».</p>
	Рекомендований блок
I	Вимоги до вступу та продовження навчання
	<ul style="list-style-type: none"> – сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО): <ol style="list-style-type: none"> 1) українська мова та література; 2) математика; 3) вибіркова дисципліна із додатково затвердженого переліку; – заява на ім'я ректора університету; – атестат про середню освіту; – медична довідка форми 086-У.
	<p>Вимоги до вступників:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повна загальна середня освіта.
G	Підтримка студентів (система кураторства, гранти тощо)
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми обміну та

	академічної мобільності студентів.	
К	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу	
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій.	
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні, консультаційні та профорієнтаційні послуги.	
	Інформаційний пакет спеціальності	
	Бібліотека: <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломними роботами; – консультування працівниками бібліотеки. 	
	Навчальні ресурси: <ul style="list-style-type: none"> – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу. 	
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
L	Форми атестації здобувачів вищої освіти	
	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного іспиту за спеціальністю та захисту кваліфікаційної роботи.	
	<p><i>Вимоги до атестаційного іспиту:</i> атестаційний іспит має бути публічним, програма іспиту повинна охоплювати зміст підготовки здобувача вищої освіти за спеціальністю “Статистика” освітнього рівня бакалавр.</p> <p><i>Вимоги до кваліфікаційної роботи:</i> Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання спеціалізованого завдання або практичної проблеми із застосуванням теорій та методів відповідної області статистики та споріднених галузей.</p> <p>Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні екзаменаційної комісії.</p>	
M	Працевлаштування та продовження освіти	
	Працевлаштування	– статистик.
	Продовження освіти	Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
N	Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
	Функціонування системи забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:	

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти і здобувачів вищої освіти;
- інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладом вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Принципи та процедури забезпечення якості освіти: Визначені та легітимізовані закладом вищої освіти у відповідних документах.

Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми: Визначені та легітимізовані закладом вищої освіти у відповідних документах.

Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти: Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти у вигляді ректорського та семестрового контролю.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників: Стажування, підвищення кваліфікації, захист дисертацій, написання підручників та навчальних посібників, участь у програмних комітетах фахових конференцій.

Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу: Матеріально-технічне, кадрове та інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу згідно з Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом: Визначені та легітимізовані закладом вищої освіти у відповідних документах.

Публічність інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації: Забезпечується розміщенням відповідної інформації на сайті кафедри та/або в спеціалізованих інформаційних системах закладу вищої освіти у

відкритому доступі.

Запобігання та виявлення академічного плагіату: Перевірка на плагіат індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти та наукових праць працівників закладу вищої освіти, виставлених у відкритому доступі.

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р. Редакція від 18.02.2016. / Відомості Верховної Ради. - № 12, 2016.- С.145.
- Класифікатор професій: ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005; Чинний від 2010-11-01.- (Національний класифікатор України).
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»; (Електронний ресурс) /2011. Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
- Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Електронний ресурс)/ 2015.- Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
- Наказ МОН України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
- Наказ МОН України від 19.11.2018 № 1261 “Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 112 “Статистика” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти”.
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Гарант освітньої програми _____ М.М.Осипчук

Примітка:

*анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану

